

Det kgl. Landhusholdningsselskabs Generalforsamling

Den 15de December 1892.

Præsidenten, Kammerherre Castenschiold, aabnede Generalforsamlingen med at meddele Udfaldet af de foretagne Valg, som var saaledes:

Til Præsident var Kaptejn J. C. la Cour gjenvalgt med 340 St.

Til Medlemmer af Bestyrelsen vare valgte:

Ved almindelig Stemmegivning:

Baron Wedell-Wedellsborg med 266 St., Inspektør P. Feilberg og Godsejer C. A. R. Bech hver med 261 St., Professor Segelcke og Kammerherre O. Scavenius hver med 260 St., Lehnsgreve Wedell-Wedellsborg med 181 St. og Forpagter Valentiner med 155 St. De fem førstnævnte Valg ere Gjenvalg, medens de to sidstnævnte Herrer ere valgte i Stedet for Lehnsgreve Ahlefeldt-Laurvigen, som ikke ønskede at gjenvælges, og for Kammerraad J. B. H. Andersen, som er afgaaet ved Døden.

Af Landboforeningerne:

for Hjørring Amt: Godsejer Tutein;

- Thisted Amt: Forpagter A. Sørensen, Irup;
- Aalborg Amt: Godsejer Ahlmann;
- Odense Amt: Proprietær Jensen, Skrillingegaard;
- Holbæk Amt: Etatsraad Nygaard;
- Frederiksborg Amt: Propr. Barner.

Til Revisor var Gross. P. Rützou valgt med 146 St.

Til Medlem af Bestyrelsen for »Fond til Landmænds Uddannelse« var Inspektør P. Feilberg valgt med 139 St.

Til Medlem af Bogudvalget har Bestyrelsesraadet gjenvalgt Forpagter Bokelmann og til Medlemmer af Belønnings-

udvalget gjenvalgt Inspektør Leegaard og valgt Forpagter Valentiner, Gjørslev.

Kaptein la Cour vilde bringe saavel de tilstedeværende som de fraværende Medlemmer, som havde bæret ham med Gjenvalg til Pladsen i Præsidiet, sin bedste Tak for den Tillid, der derved var viist ham. Taleren var selvfølgelig fuldkommen klar over, at dette Valg ingenlunde udelukkende, ja vel end ikke fortrinsvis turde tillægges nogen personlig Karakter, men at det var et Principsspørgsmaal, der havde foranlediget en saa stor Deltagelse i Valget. Taleren saa i det stedfundne Valg en fornyet Opfordring og Tilskyndelse til at anvende de Kræfter, som han maatte raade over, paa den bedst mulige Maade til Fremme af Selskabets Anliggender og af alle de Sager, som maatte blive Selskabet betroede.

Medlemstallet var ved Aarsberetningens Slutning, den 31te Marts 1892, 778; i Aarets Løb er der indtraadt 30 nye Medlemmer, men afgaaet ved Dødsfald og Udmeldelse 20, saa at altsaa Medlemstallet for Øjeblikket er 788.

Det foregaaende Aars Regnskab var revideret og befundet rigtigt, hvorefter der var givet Decharge.

Om Selskabets almindelige Virksomhed i det forløbne Aar aflagde derpaa den fungerende Sekretær, Justitsraad Hertel følgende Beretning:

Af Selskabets Aarsberetning var der som sædvanlig trykt 3500 Exemplarer og af 4de Bind af Landboskrifter: Om Rodfrugtdyrkning af Erhard Frederiksen 2500 Expl. Endvidere var den af et Udvalg udarbejdede Betænkning og Forslag om en Udvidelse og Omordning af Forholdene paa Kjøbenhavns Kvægtorv trykt som Manuskript i 1000 Explr., og med Indenrigsministeriets Samtykke var anskaffet og omsendt til Selskabets Medlemmer: Tredie Beretning om den under Indenrigsministeriet sorterende landøkonomiske Konsulentvirksomhed i 1890—91. Under Pressen er 5te Bind af Landboskriftet: Sygdomme hos Landbrugsplanter foraarsagede ved Snyltesvampe af Lektor E. Rostrup.

Til Uddeling er anskaffet en Del landøkonomiske Skrifter, blandt hvilke særlig skal nævnes 100 Explr. af Fru E. Fibigers Haandbog for de smaa Hjem.

Landøkonomisk Læseforening har erholdt et Bidrag af 150 Kr., Husmandsbladet er støttet med 100 Kr., og der er uddelt til Selskabets Lærlinge 318 Bind, til Sognebibliotheker i Ind- og Udland 914 Bind, og til Selskabets Medlemmer 3369 Bind.

I Efteraaret 1892 er der afholdt 2 Foredrag.

Under Selskabet tjener for Øjeblikket 77 Landvæsenslærlinge paa større Gaarde, 4 paa mindre Gaarde og 5 Foderlærlinge, altsaa ialt 86. — Landvæsenslærlingenes Dagbøger ere gennemgaaede og bedømte af Fuldmægtig W. Wulff, Jægerspris, Foderlærlingenes af Konsulent B. Bøggild.

Til de landboindustrielle Udstillinger i Kjøbenhavn har Selskabet ligesom i de foregaaende Aar bidraget 500 Kr. Derhos har Ingeniør O. Jünger foretaget en Rejse i Indlandet for at undersøge Renovationsforholdene i vore Kjøbstæder, og i Sverrig for at undersøge Tørvestrøelsens Anvendelse sammesteds, Sagfører K. C. Lassen i Sverrig og Tyskland for at undersøge den tørvekomposterede Latrins Anvendelse i Jordbruget og Udnyttelsen af Fækalstofferne i de større Byer, og Konsulent Bøggild i Norge og Finland for at studere Mælkeriforholdene i disse Lande.

Hvad Hædersbelønninger for Landboflid angaar, da er Selskabets 2det Sølvbæger givet til Husmand Jørgen Jensen, Grætrup Mark, Nørre-Sned Sogn i Ringkjøbing Amt, 3die Sølvbæger til Husmand Julius Larsen i Holsted, Ribe Amt, og til Erik Nielsen, Fjederholdt i Rind Sogn, Ringkjøbing Amt.

Agronom Sæm. Eyjölfsson paa Island har faaet en Understøttelse af 300 Kr. til Rejser i Jylland og Norge for at undersøge Foranstaltningerne til Sandflugtens Dæmpning.

En overordentlig stor Mængde Betænkninger er afgivet til Regjeringen.

Om den agrikulturkemiske Virksomhed i det forløbne Aar afgaves følgende Beretning af

Professor V. Stein. I Aarsberetningen, som den foreligger, er der kun omtalt en enkelt Undersøgelse, nemlig af en Prøve Jord fra Kolindsund*), som ønskedes undersøgt paa Selskabets Foranstaltning til Oplysning af de Forhold, som betingede, at der paa et vist Strøg af Dyndjordene viste sig en afgjort skadelig Indflydelse paa Vegetationen, saa at hverken Korn eller Græs kunde produceres og end ikke Ukrudsplanter trives.

Den til Undersøgelsen indsendte Prøve var taget under Plovfuren, og Undersøgelsen sluttede sig til en tidligere ligeledes for Selskabet foretaget Undersøgelse af Prøver af Madjord og Undergrund fra et tilstødende Areal, hvilken Undersøgelse findes omtalt i Selskabets Aarsberetning for 1889—90. Grunden til Jordens Ufrugtbarhed befandtes efter den tidligere

*) Se Aarsberetningen for 1891—92, Side 83.

Undersøgelse at være et stort Indhold af skadelige Jernforbindelser, svovlsurt Jernforilte, samtidig med at den kulsure Kalk ved den af de svovlholdige organiske Stoffer i Dyndet i betydelig Mængde dannede Svovlsyre fuldstændig var omdannet til svovlsur Kalk.

De samme Forhold befandtes at være tilstede i den sidst indsendte Prøve, men i betydelig forstærket Grad. Jorden var af stærk sur Reaktion, Indholdet af Jernforiltesalte meget betydeligt, al Kalken tilstede som svovlsur Kalk, og Jorden var helt gjennenvævet af Gibskrystaller. I disse Forhold laa Grunden til Jordens Ufrugtbarhed, ihvorvel den indeholdt Plantenæringsstof i tilstrækkelig Mængde og som Dyndjord endogsaa var rig paa Kvælstof.

I al Almindelighed kan den kemiske Jordanalyse vel ikke yde noget fuldt tilfredsstillende Grundlag for Bedømmelsen af en Jords større eller mindre Frugtbarhed, men der er selvfølgelig mange Tilfælde, hvor den, som i det foreliggende, kan give værdifulde Oplysninger.

Der er ved Selskabets Foranstaltning i det forløbne Aar foretaget kemisk Undersøgelse af en Del Smørprøver, hvorom der i al Korthed skal meddeles følgende:

Anledningen til disse Undersøgelser var, at der i England var rejst Tvivl om Ægtheden af et her fra Landet udført bestemt Mærke Smør. Dette har, som bekendt, oftere fundet Sted, og Taleren skulde minde om et tidligere Tilfælde, hvor Smør, som var udført fra Danmark, af engelske Kemikere blev stemplet som forfalsket, men hvor det ved den energiske Maade, hvorpaa Landhusholdningsselskabets Styrelse foranledigede Forholdet undersøgt, tilfulde bevistes, at Mistanken var fuldstændig ubegrundet. Med denne Erfaring for Øje foranledigedes efter Hr. Konsulent Fabers Indstilling ogsaa i dette sidste Tilfælde en meget omfattende Undersøgelse paa den Maade, at der af Hr. Faber personlig blev udtaget Prøver af flere paafølgende Sendinger af Smør fra det paa-gjældende Mejeri og samtidig af Smør af en Del andre Mærker, som herfra indførtes i England igjennem den samme Expeditør som det mistænkte Smør. Disse Prøver, ialt 26, bleve sendte hertil til Talerens Undersøgelse.

I Prøverne fra det Mejeri, hvis Smør i England var blevet erklæret forfalsket, fandtes vel et lavere Indhold af flygtige Syrer, end der almindelig findes i normalt Smør, og paa dette Forhold var det, at de engelske Kemikere havde dømt Smørret, men Indholdet af flygtige Syrer var dog langt fra saa lavt, som det er iagttaget, at det kan findes i absolut

ægte Smør, hvor forskellige naturlige Forhold have været medvirkende til at modificere Smørfedtets Natur i kemisk Henseende, saa at det bliver mere eller mindre afvigende fra det normale.

Med denne Kjendsgjerning for Øje, og da Smørret ved en indgaaende Undersøgelse i andre Retninger iøvrigt ikke frembød Forhold, som kunde sættes i Forbindelse med Forfalskning, afgav Taleren den Erklæring, at der ikke forelaa tilstrækkelig Grund til at anse Smørret som forfalsket, men udtalte samtidig, at det var ønskeligt, at der foranledigedes foretaget en Undersøgelse af Forholdene paa det paagjældende Mejeri, og at der blev udtaget Prøver af det under Kontrol producerede Smør til sammenlignende Undersøgelse, som det mest formaalstjenlige Middel til at kunne føre et positivt Bevis for Smørrets Beskaffenhed. Dette Forslag billigedes af Præsidiet, og efter sammes Forhandling derom med Indenrigsministeriet beordrede samme en af de ved Smør- og Margarinekontrollen ansatte Inspektører til at undersøge Forholdene paa Mejeriet og udtage Prøver, saavel af det Smør, som maatte findes ved hans Ankomst, som af det, der blev produceret under hans Kontrol. Ved den kemiske Undersøgelse af de af Inspektøren derefter indsendte Prøver fandtes god Overensstemmelse mellem det Smør, som han havde forefundet paa Gaarden, og det, hvis Produktion han havde overværet. De udviste begge et tilsvarende lavt Indhold af flygtige Syrer som de fra England udsendte Prøver af Mejeriets Smør og udviste i alt tilsvarende Forhold. Hermed var altsaa Beviset ført for, at de Forhold, som havde givet de engelske Kemikere Anledning til at dømme Smørret som forfalsket, vare ganske tilsvarende i det aldeles rene Smør, og at altsaa den ringeste Mistanke var fuldstændig ubegrundet. Ligesom altsaa Smørret fra det mistænkelige Mejeri var uforfalsket, befandtes alle de Prøver af andre Mærker, som Konsulent Faber samtidig udtog ved Smørrets Ankomst til England, at være rent Smør.

Saa ofte saadanne Tilfælde forekomme, at man i England bedømme bevislig rent Smør som forfalsket, enten paa Grund af mangelfulde Undersøgelser eller Slutninger, dragne paa fejle Forudsætninger, er det nødvendigt, at der i hvert enkelt Tilfælde hurtigst muligt søges tilvejebragt Bevislighed for Smørrets Beskaffenhed, og dertil er den ovenfor omtalte Vej den eneste rette. Denne Fremgangsmaade er ogsaa i den senere Tid i flere andre Tilfælde bragt i Anvendelse, og der foretages flere tilsvarende Undersøgelser, om hvilke Taleren dog ikke her nærmere skal udtale sig; Resultaterne af disse,

som endnu ikke ere afsluttede, ville ventelig komme frem ad anden Vej.

Der er endvidere undersøgt en Prøve af Smør, indsendt fra England, nemlig af saakaldt Factory Butter; dette Smør indeholder c. 20 % Vand, men var iøvrigt uforfalsket.

Paa Foranledning af Konsulent Bøggild er der for Selskabets Regning foretaget kemisk Undersøgelse af et til Opdræt af Kalve anbefalet Foderstof, hvilket befandtes at bestaa af Hørfrø, Havre og Bestanddele af Mælk.

Dette er de Undersøgelser, som i det forløbne Aar ere foretagne for Selskabet, og hvortil Udgiften er afholdt af det til saadanne Undersøgelser budgetterede Beløb.

Taleren skulde paa dette Sted endvidere bemærke angaaende sin Virksomhed som Konsulent i Agrikulturkemi, for hvilken han jo lønnes af Staten, at alle Besvarelser af Forespørgsler, som rettes til ham fra Landmænd, sker uden nogen som helst Godtgjørelse; i saadanne Tilfælde, hvor Besvarelserne kun kunde finde Sted paa Grundlag af kemiske Undersøgelser, som maa foretages, og som udelukkende vedrøre vedkommende Forespørgers Privatinteresse, maa Analyserne betales. Det overvejende Antal af saadanne Forespørgsler have staaet i Forbindelse med Forhold, som vedrøre Gødnings- og Foderstoffernes Beskaffenhed og Anvendelse, det er jo det Omraade, hvor Agrikulturkemien naturligst kommer i Forhold til det praktiske Landbrug, og det store Undersøgelsesmateriale, som forud foreligger, og som aarlig forøges, danner et ypperligt Grundlag for Bedømmelsen af Forholdene i Handelen med de nævnte Stoffer. Taleren kunde selvfølgelig ikke her gaa ind paa Enkeltheder, men ønskede kun at tilføje et Par Bemærkninger.

Grove Forfalskninger af Gødningsstoffer findes nu saa at sige aldrig, men derimod maa det gjøres gjældende, at Kvaliteten af adskillige Gødningsstoffer i Aarenes Løb er bleven forringet. Grunden hertil maa nærmest søges i, at Gødningshandelen er kommen over paa overmaade mange forskellige Hænder, og at Konkurrencen er bleven saa skarp, at man søger at overbyde hinanden i billige Tilbud, som desto værre kun altfor let og kritikløst antages af Landmændene, og hvorved en Del af Udlandets mindre gode Varer finder Indgang. En berettiget Indvending maa gjøres imod de i senere Tid stærkt tiltagende Forsøg paa at skaffe forskellige Gødningsblandinger almindeligere Udbredelse ved at give dem Navne, som ikke blot ere intetsigende, men ofte vildledende.

Taleren omtalte paa den sidste Generalforsamling den

hyppigt iagttagne Forfalskning af Thomasslakkemel med værdiløse Raafosfater, og at han haabede ved i alle Tilfælde at efterspore saadanne, at det maatte lykkes at rense vort Marked for en saadan Vare, og det var ham kjært at kunne meddele, at dette er gaaet i Opfyldelse, idet der blandt de i det forløbne Aar i stort Antal undersøgte Prøver af Thomasslakkemel ikke er paavist nogen Forfalskning. Angaaende dette for Landbruget værdifulde Gødningsstof skal Taleren iøvrigt meddele, at Forholdene blive mere og mere vanskelige med Hensyn til at fremskaffe højprocentlige Varer; der kan saaledes ventes en almindelig Nedgang i Forforsyrendholdet, og under saadanne Forhold kan det jo tænkes, at Forsøg paa Forfalskning med Raafosfater af mindre Gødningsværdi atter kunne dukke op, og det vil derfor være end mere nødvendigt at være agtpaagivende.

I Foderstofhandelen er der og vil der altid blive et noget mindre sikkert Grundlag for Handelen, da der ikke kan gives en saa bestemt Indholdsgaranti som ved Gødningsstofferne, og fordi Foderstoffernes Kvalitet i langt højere Grad kan være afhængig af andre Forhold end netop Indholdet af Værdistoffer. Det maa i al Almindelighed gjøres gjældende, at der i Aarenes Løb er opnaaet en Del større Sikkerhed end tidligere, og hertil har navnlig Andelsmejerierne foruden forskellige ad anden Vej organiserede Indkjøbsforeninger bidraget meget. Paa denne Maade sælges nu større Kvantiteter Foderstoffer med bestemt Garanti og Erstatningspligt, og Prøver af Leveringerne komme under Kontrol.

Som Taleren tidligere ofte har havt Lejlighed til offentlig at meddele, har det navnlig været i Handelen med Rapskager, at der har hersket størst Usikkerhed; en saadan maa vel endnu siges at være tilstede, men Forholdene have dog bedret sig noget, naar Taleren skal dømme efter det i det forløbne Aar indvundne Analyse materiale. For Fodersager af anden Art, har der ikke været noget væsentligt at indvende, hvorimod der har udviklet sig en ikke ringe Usikkerhed med Hensyn til Kvaliteten af saadanne Foderstoffer, som sælges mere eller mindre findelte, og dette gjælder navnlig Klid.

Taleren har nylig i Landbrugspressen henledet Opmærksomheden paa dette Faktum og givet Exempler paa, i hvor høj Grad navnlig Hvedeklid har været Gjenstand for Forfalskning i den seneste Tid. Idet Taleren maa henvise til denne Meddelelse, skal han kun tilføje, at han har fundet Forholdene saa betænkelige, navnlig naar henses til den store Rolle, som Kliddene spille i Fodringen, og de store Kapitaler, som det

aarlige Forbrug repræsenterer, og som for største Delen gaar ud af Landet, at han har gjort Indstilling til Selskabets Præsidium om, at det vilde være særdeles ønskeligt, om der kunde blive anstillet Undersøgelse af Forholdene, navnlig hvad den mindre Handel angaar, ved at Prøver saa vidt muligt fra Landets forskjellige Egne tilvejebragtes under saa betryggende Forhold, at Analyse materialet kunde afgive et sandt Billede af Forholdene. Dette Forslag er blevet billiget af Præsidiet, og denne Sag er opført paa Dagsordenen.

Lektor Westermann vilde spørge Professor Stein, om han kjendte noget Stof, som kunde erstatte Thomasslakkemel.

Professor Stein: Det tyske Thomasslakkemel er det bedste, men det bliver vanskeligere og vanskeligere at erhverve, og man maa da gaa til at bruge det engelske, som er mindre indholdsrigt, men i Mangel af det bedste maa man tage det næstbedste. Man har vistnok ikke andre Stoffer at erstatte Thomasslakkemel med, som jo har det ejendommelige ved sig, at dets Fosforforbindelser ere meget let dekomponible; dette er nemlig Forskjellen mellem Thomasslakkemel og andre Fosfater, og derfor maa man passe paa, at der ikke finder Forfalskning Sted.

Etatsraad Eckardt ønskede oplyst, om der var nogen væsentlig Forskjel mellem den Klid, der produceres herhjemme, og den, som indføres.

Professor Stein troede, at vore Møllere leverede et fuldstændigt reelt og godt Produkt. Hvad de udenlandske Klid angik, skulde man passe godt paa og navnlig for de billigere Klidsorters Vedkommende.

Forpagter Bokelmann vilde gjerne vide, hvorledes det i de senere Aar stillede sig med Solsikkekager, eftersom det var et af de Stoffer, hvoraf der bruges meget, og som staar i høj Pris.

Professor Stein skulde dertil svare, at i tidligere Tid var Fabrikationen af Solsikkekager en Bondeindustri, men senere var der oprettet store Fabrikker til deres Tilvirkning, og man var derved bleven i Stand til at presse Kagerne bedre end tidligere, og dette spiller en stor Rolle, thi jo bedre Fabrikatet er, desto mindre Fedtindhold er der i Kagerne; men forøvrigt er der ikke sket nogen stor Forandring med Hensyn til Kagernes Beskaffenhed. Taleren troede i det Hele taget, at Kvælstofforbindelserne i disse Kager vare omtrent de samme som tidligere.

Kaptejn la Cour vilde spørge, om det ikke havde viist

sig, at Opløseligheden af Fosforsyren var noget lettere i den engelske Thomasslakke end i den tyske.

Professor Stein havde angaaende dette Spørgsmaal skrevet en Beretning i Aalborg Amts lille landøkonomiske Blad og paavist, at Fosforsyren var noget lettere opløselig i den tyske end i den engelske Slakke.

Etatsraad Eckardt ønskede gjerne at vide, om den Undersøgelsesrejse, der havde været foretaget af Ingeniør Jünger havde staaet i Forbindelse med den Rejse; som Oberstløjtnant Dalgas havde foretaget i samme Øjemed. En Samvirken paa dette Punkt kunde have havt en heldig Indflydelse paa hele dette Spørgsmaals Behandling.

Den fungerende Sekretær skulde oplyse, at der ikke havde fundet nogen Samvirken Sted med Hedeselskabet.

Kaptein la Cour: Ingeniør Jüngers Rejse var allerede iværksat i Begyndelsen af Sommeren, inden der fra nogen anden Side var tænkt paa Rejser i det Øjemed, her tales om. Man saa, at Latrinspørgsmaalet maatte komme frem og blive temmelig aktuelt, og det ikke blot for Københavns, men ogsaa for Provinsbyernes Vedkommende, og derfor mente man, det vilde være nødvendigt at tilvejebringe en Redegjørelse for hvorledes Forholdene i Virkeligheden ere i de forskellige danske Købstæder. Saa vidt Taleren kjendte noget til Forholdet med Hensyn til de Rejser, der ere foretagne dels af Oberstløjtnant Dalgas og dels af Udsendinge fra Københavns Magistrat, var det ikke den Side af Sagen, som der her saas hen til, at man væsentlig skulde beskæftige sig med. Ganske vist gik Ingeniør Jüngers Rejse ogsaa til Gøteborg, som jo er blevet et saadant Centralsted for Latringødningens Behandling her i Norden, at enhver der beskæftiger sig med det Spørgsmaal, maa til Gøteborg, men skjønt hans Rejse gik ogsaa derover, var dog hans Hovedopgave at undersøge Forholdene i de danske Købstæder.

Præsidenten takkede Professor Stein for hans grundige Undersøgelser og Oplysninger og udtalte Haabet om, at Professor Stein fremdeles vilde staa paa Vagt for Landmændenes Interesser, saa at de ikke skulde komme til at betale de Stoffer, som de have Brug for i deres Virksomhed med en højere Pris, end de virkelig ere værd.

Fra Konsulent Bøggild var til Landhusholdningsselskabet indsendt en Beretning om hans Virksomhed paa Mælkerivæsenets Omraade, hvis Hovedindhold var saaledes:

Konsulenten havde iaar for største Delen været beskæftiget med almindeligt konsultatorisk Arbejde, havde skrevet Artikler, Mælkerivæsenet vedrørende i forskellige Fagtidender, havde været paa Rejser i 130 Dage, deraf 47 i Norge og Finland, havde holdt 22 Foredrag, deltaget 6 Gange i Bedømmelsen ved de vekslede Smørudstillinger paa Forsøgslaboratoriet, overværet Afgangsprøven paa Ladelund og Dalun Mælkeriskoler, besøgt 3 af de Læresteder, hvor Landhusholdningsselskabet har anbragt Foderlæringer, og i Forening med Konsulent Dencker havt en Del Samarbejde med »Centralforeningen for Andelsmejerier i Fyens Stift« og med »Sydjysk Mejeriforening«, hvorved der var blevet Lejlighed til at besøge Mælkerier i Svendborg Amt og i Koldingegnen. Med de 3 lokale Mejerikonsulenter havde der været et i en hver Henseende tilfredsstillende Samarbejde. Endelig havde Konsulenten anvendt en ikke ringe Tid paa Forarbejder med Hensyn til Anvendelsen af det til Indenrigsministerens Raadighed stillede Beløb af 6000 Kr. til Mejerskers og Mejeristers Videreuddannelse, idet Beløbets Anvendelse er overdraget til Landhusholdningsselskabet, ligesom Konsulenten ogsaa har besøgt en Del veldrevne Mejerier rundt om i Landet for at træffe et Valg med Hensyn til de Mejerier, der skulle bringes i Forslag som Læresteder, hvad denne sidste Sag angaar.

Om Maltbyg- og Hvedeudvalgets Virksomhed i det forløbne Aar forelaa en Beretning fra Forsøgslederen, Forpagter Sonne. Hovedindholdet deraf var følgende:

Forsøgene ere foretagne paa de 5 Hovedforsøgsstationer: Brattingsborg, Wedellsborg, Christiansminde, Gjorslev og Knuthenborg Avlsgaard, og samtidig hermed er Saasæd af Byg og Hvede fordelt til et større Antal Jordbrugere med den Forpligtelse, at de skulle give Meddelelse om Resultatet af Dyrkningen og som Prøve af Avlen indsende til Udvalget et Kvantum lig det modtagne. Tidligere havde Jordbrugerne faaet Saasæden ved direkte Henvendelse til Udvalget, men da dette af forskellige Grunde forvoldte Tab, gik man, efter at der paa Landholdningsselskabets Bestyrelsesmøde i December f. A. var fremsat Forslag derom, over til at lade Uddelingen af Saasæd ske ved Landboforeningernes Medvirkning; men denne Foranstaltning synes ikke — med al Anerkjendelse af enkelte Landboforeningers virksomme Interesse og umiskjende-

lige Omsorg for Forsøgene — at have indfriet de til den knyttede Forventninger.

Hvad Maltbygforsøgene angaar, da er der paa hver af de 5 nævnte Gaarde lejet et Areal af 2 Tdr. Land i Bygmarken (overalt Hvede som Forfrugt), og hvert Areal er besaaet efter en fælles Plan, saaledes:

1) Udsaaning til 5 forskellige Tidspunkter af Hallets-, Lerchenborg-, Prentice-, Steensgaards — Carter's prolific-, Carter's Gold thorpe —, Parson's selected beardless samt Rickardson's Chevalier-Byg. Der anvendtes Radsaaning med en Saamængde af 175 Pund pr. Td. Land.

2) Sammenlignende Radsaanings- og Bredsaaningsforsøg med de 3 førstnævnte Bygsorter og med forskellige Saamængder pr. Td. Land.

3) Udsaaning af forskellige bekendte Bygsorter af udenlandsk Avl, radsaaede med 175 Pd. pr. Td. Land.

Forsøgene vare anlagte som Dobbeltforsøg paa Arealer af $\frac{1}{100}$ Td. Lands Størrelse. Bredsaaningsparcellerne vare dobbelt saa store som Radsaaningsparcellerne, men reduceredes ved Frahugning under Høsten til samme Størrelse som disse.

Ved Medvirkning af 10 Landboforeninger var der uddelt Saasæd af Hallets-, Lerchenborg-, Prentice- og Steensgaards-Byg til Jordbrugere, som ønskede at gjøre Forsøg dermed. Den ene Halvdel af dem Landboforeningerne tilstillede Saasæd uddeltes saaledes, at de paagjældende Jordbrugere fik hver et Kvantum af samtlige 4 Sorter, medens den anden Halvdel uddeltes saaledes, at de paagjældende Jordbrugere hver fik én Sort.

De indsamlede Prøver have været udstillede og bedømte af d'Herrer Grosserer S. Plum, Kjøbmand Majus Thorsen samt Lektor W. Johannsen, ligesom den sidste ogsaa har anstillet Undersøgelser med Hensyn til de forskellige Prøvers Maltningsværdi. Sidst paa Vinteren vil Forsøgslederen ved et Foredrag i Landhusholdningsselskabet gjøre Rede for den af Udvalget i 10 Aar gennemførte Forsøgsvirksomhed.

Til Hvedeforsøgene paa de 5 nævnte Gaarde er der ogsaa paa hver Gaard afgivet et Areal af 2 Tdr. Lands Størrelse, og der er blevet arbejdet efter en fælles Plan for alle Gaardenes Vedkommende saaledes:

1. Radsaaning af 10 Hvedesorter og Blandinger af saadanne til 6 forskellige Tidspunkter.

2. Radsaanings- og Bredsaaningsforsøg med 5 af disse Sorter ved Anvendelse af 5 forskellige Saamængder.

3. Radsaaning af en Del ogsaa tidligere prøvede Hvedesorter.

4. Saaning af de under 1. nævnte Sorter til forskjellig Dybde.

Saasæd er uddelt til Jordbrugere, som i Henhold til en derom udstedt Bekjendtgjørelse i Landbrugsblade have andraget derom. Uddelingen omfattede Sorterne: Squarehead-, Urtoba-, Lys østpreussisk- og Kolbehvede, og hver Jordbruger havde Tilladelse til at vælge 2 Sorter. Af hver af de valgte Sorter fik Vedkommende Saasæd til 2 Skpr. Land, og der fordeltes til 65 Modtagere 8120 Ø Saahvede.

Forsøgene for det kommende Aar ere paa de nævnte Hovedforsøgsteder anlagte i nøje Overenstemmelse med den hidtil fulgte Plan, og der er ved Medvirkning af 8 Landboforeninger fordelt 6260 Pund Saahvede af Sorterne Squarehead og Urtoba til 43 Jordbrugere.

Udvalget har i det forløbne Aar som sædvanlig havt 9000 Kr. til Raadighed, nemlig 8000 Kr. fra Skolen og 1000 Kr. fra Landhusholdningsselskabet.

Godsejer Bech havde ved at gennemlæse den af Hr. Sonne afgivne Beretning seet, at Hr. Sonne tvivlede om, hvorvidt det var rigtigt, at Udvalget satte sig i Forbindelse med Landboforeningerne angaaende Uddelingen af Saasæd til de mindre Jordbrugere, i Stedet for som tidligere at have med disse selv at gjøre. Taleren troede, det var heldigt, at Udvalget først henvendte sig til Landboforeningerne for at faa opgivet de mindre Jordbrugere, hos hvem der kan være Tale om med Nytte at faa anstillet saadanne Forsøg. Landboforeningernes Formænd og Bestyrelse ville vel ikke altid selv være i Stand til at kunne opgive saadanne, men med en lille Smule Ulejlighed vil det være let for dem at skaffe Oplysninger tilveje om, hos hvem det kan være frugtbringende, at saadanne Forsøg blive satte i Værk. I en Landboforening, hvoraf Taleren er Medlem, er det gaaet saaledes til, at man har henvist de paagjældende Forsøgsværter direkte til Hr. Sonne, i det man mente, det var det heldigste, efter at Landboforeningen havde sat Sagen i Gang, at den nærmere Forhandling fandt Sted mellem Hr. Sonne og vedkommende Forsøgsvært, og Taleren fandt, at det vilde være meget beklageligt — hvad han mente at kunne læse imellem Linierne i Hr. Sonnes Beretning — hvis man nu skulde være kjed af at henvende sig til Landboforeningerne. En intelligent Husmand i Talerens Egn havde udregnet, at hver Tønde Land vilde give 25 Kr. mere, i Fald han havde Saasæd fra Land-

husholdningsselskabets Udvalg, end ved at bruge egen Saasæd, og han bruger dog altid god Saasæd. Taleren troede, at den hidtil fulgte Vej var den eneste, ad hvilken man kunde bringe Klarhed tilveje med Hensyn til, hvilken Betydning udmærket Saasæd har; man kan foretage nok saa mange videnskabelige Forsøg, som man vil, saa er det dog saaledes, at de videnskabelige Forsøg ere for Videnskabsmændene, de praktiske Forsøg for den praktiske Landmand, og Taleren vilde derfor anbefale, at man vilde fortsætte ad den hidtil fulgte Vej og gaa til Landboforeningerne og faa anbefalet Mænd, med hvem Hr. Sonne da kan staa i direkte Forbindelse. Det er den mest praktiske Vej, der kan følges.

Forpagter Bokelmann var enig med Godsejer Bech; han troede, det var et Fremskridt, at man havde henvendt sig til Landboforeningerne, idet man derved bedre vilde opnaa at faa Besvarelse af de stillede Spørgsmaal end tidligere og at faa god Saasæd spredt rundt omkring i Landet. Det har jo netop viist sig i Jylland, at den Saasæd, som er leveret af Landhusholdningsselskabets Udvalg, er betydelig bedre end den hjemlige. Ganske vist forvolder denne Uddeling af Saasæd Udgifter, men der var vistnok ikke noget i Vejen for, at man kunde lade de Vedkommende betale for den leverede Saasæd, om man end ikke skulde forlange den fulde Betaling derfor; helt at forære det bort, vil næppe være heldigt i Længden.

Godsejer Bech. Hvis der skulde blive Tale om, at Vedkommende Forsøgsværter skulde betale for Saasæden, vilde det dog vistnok være rigtigt først hos Landboforeningerne at forespørge, om de ikke ville træde hjælpende til i saa Henseende. Det er jo nemlig i Reglen Husmænd og mindre Gaardmænd, der foretage disse Forsøg, og hvis man vil forlange fuld Betaling af dem, ville de sikkert trække sig tilbage.

Præsidenten (Lehnsgreve Danneskjold-Samsøe)*). Det var egentlig Udvalgets Opgave selv at anstille Forsøg, men man havde ment, at det ogsaa vilde være en nyttig Anvendelse af de bevilgede Midler at uddele Saasæd gratis, og det har vistnok fundet almindelig Tilslutning, at det er sket. I det første Aar indkom der 100 Ansøgninger om at erholde Saasæd, og Antallet er nu naaet op til 400, og der medgaar ikke ubetydelige Summer til denne Uddeling. For at faa nogen

*) Forsædet indtoges under denne og de følgende Sager af Lehnsgreve Danneskjold-Samsøe.

Indtægt stiller man den Fordring til de vedkommende, at de skulle tilbagesende et lige saa stort Kvantum Korn af deres Avl, som de have modtaget, men den Fordring sker ikke Fyldest som den skulde. Dernæst har man ogsaa stillet den Fordring, at de paagældende skulle give Meddelelse om, hvor vidt den af Udvalget leverede Saasæd havde givet flere eller færre Fold end den Sæd, de plejede at dyrke paa deres Lod, men ogsaa saadanne Meddelelser ere kun indkomne sparsomt. Det kunde imidlertid ikke blive ved at gaa paa denne Maade, og det kom derfor frem i Udvalget, om man ikke skulde anmode Landboforeningerne om Hjælp; det vedtoges, og man har havt Bistand af 10 Landboforeninger, som skulde sørge for at skaffe Udvalgets Betingelser opfyldte. I hvilken Grad dette nu er sket, vilde Taleren faa Oplysning om i et Udvalgs-møde, som skulde holdes næste Dag, men han troede ikke, at Besvarelser o. s. v. vare indkomne i saa stort Maal, som man havde antaget, og Taleren antog, at det var Grunden til, at Hr. Sonne i sin Beretning siger, at i Grunden har det foretagne Skridt ikke havt den Virkning, man ønskede, og at det derfor burde være et Spørgsmaal, om man skulde vedblive at gaa i den Retning. Hr. Godsejer Bech ønskede nu imidlertid, at Udvalget skulde vedblive at følge den betraadte Vej, og det glædede Taleren, at denne Udtalelse var kommen frem, og han skulde fremsætte den for Udvalget. Naar der blev omtalt, at en Husmand havde faaet et ypperligt Resultat frem ved Dyrkning af den erholdte Saasæd, vilde Taleren spørge, om der fra denne Husmand var tilflydt Udvalget nogen Meddelelse. (Godsejer Bech: Ja). Det Resultat, hvortil denne Husmand er kommen, stemmer godt med de Resultater, der ellers foreligge. Saa vidt Taleren erindrede, lyde 85 pCt. af de indkomne Meddelelser paa, at Chevalierbygget giver et godt Resultat, kun beklager man, at denne Bygsort er blødere i Straaet end almindelig dansk Byg, og der er jo for Resten ogsaa det Spørgsmaal fremme, om dette Byg kan hævde sin Stilling lige over for det almindelige Byg, naar det viser sig, at man for det fineste Chevalierbyg saa at sige ikke kan opnaa større Pris end for almindeligt Foderbyg. Det Spørgsmaal maa drøftes, om man under saadanne Forhold tør og bør blive ved at opfordre Husmændene til at lægge sig efter Chevalierbyg.

Godsejer Bech tænkte sig Forholdet til Landboforeningerne ordnet saaledes, at naar Udvalget har henvendt sig til Landboforeningerne og faaet visse Forsøgsværter anbefalede, skulde der føres en direkte Forhandling mellem disse og Forsøgs-

lederen, og i Tilfælde af, at der ikke indkom nogen Beretning, skulde det meddeles til vedkommende Landboforening, som da skulde tage sig af Sagen, og skulde der fra en eller anden Landboforenings Side blive viist Sløvhed i saa Henseende, skulde man næste Gang forbigaa denne.

Kaptejn Schroll. Uddeling af Saasæd var en meget prisværdig Foranstaltning, og man skyldte Udvalget Tak derfor. Naar den ærede Formand for Udvalget udtalte, at den forlangte Tilbagelevering af Kornet aldrig blev opfyldt, vilde Taleren hertil dog bemærke, at det var sket i flere Tilfælde; han havde selv havt to Forsøg og havde baade udfyldt de forlangte Schemaer og indsendt dem til Hr. Sonne, og efter Paalæg indsendt det forlangte Kvantum Korn til Markfrøkontoret. Det brugte Udtryk: »aldrig«, skulde derfor vistnok rettes til: »i mange Tilfælde«. — Naar det ærede Udvalg var gaaet bort fra at sende Saasæden direkte til de paagældende Jordbrugere, og nu benyttede Landboforeningerne som Mellemled i saa Henseende, da troede Taleren, det var fordi, der ikke indkom et tilstrækkeligt Antal Ansøgninger om at faa Saasæd; nu hørte han imidlertid, at det ikke var Tilfældet, og han fandt derfor, at Udvalget ligesaa godt nu som tidligere selv kunde uddele Saasæden. Udvalget kunde sige, at et Beløb af den og den Størrelse skulde aarlig anvendes i dette Øjemed og saa blandt Ansøgerne udvælge de Mænd, som man antog vilde opfylde de stillede Betingelser, og lade Saasæden komme til Egne, hvor dette udmærkede Korn endnu ikke havde faaet Indpas. Paa Talerens Egn var det forøvrigt ikke de smaa Jordbrugere, der havde erholdt Saasæd, men de større, og slige Forsøg laa ogsaa bedst for de større Gaarde, eftersom der jo for det første maatte fordres et tilstrækkeligt stort Areal til Forsøgene, og dernæst at dette var saaledes beliggende, at det kunde give et nogenlunde paalideligt Resultat, hvad Sammenligning angik; men saadanne Arealer vilde man kun finde paa de større Gaarde.

Godsejer Bech havde kun tænkt paa de smaa Forsøg; de havde efter hans Mening overordentlig stor Betydning, ikke for at afgjøre, hvilken Sort der er den bedste overalt, men for at gjøre det klart for Folk, at den bedste Saasæd er den billigste.

Præsidenten havde selvfølgelig brugt et fejlt Udtryk, hvis han havde sagt: »aldrig«. Taleren mente at have sagt, at der var indkommet adskillige Besvarelser af de opstillede Spørgsmaal, og ogsaa Prøver af det avlede Korn, men ikke i saa stort Omfang, som man kunde ønske, og i samme Retning

gik ogsaa Hr. Sonnes Udtalelse. Naar en Mand faar Saasæd gratis, bør han ogsaa opfylde den dermed følgende Forpligtelse. — Medens Kaptejn Schroll vil have, at Udvalget skal staa i direkte Forbindelse med de Jordbrugere, til hvem der udleveres Saasæd, vil Godsejer Bech have, at Landboforeningerne skulle være Mellemed mellem Jordbrugerne og Udvalget; men det er jo dog en given Sag, at Udvalget ikke saa godt som den lokale Landboforening kan vide Besked om de paagjældende Ansøgers Soliditet, og i ethvert Fald bør den lokale Forening ikke anbefale en Mand, om hvem den ikke med nogenlunde Sikkerhed kan sige, at han vil opfylde de paatagne Forpligtelser. Hvor vidt man nu skal gaa tilbage til det gamle System eller ikke, maa Udvalget afgjøre. — Kaptejn Schroll udtalte, at der ogsaa var uddelt Saasæd til større Gaarde, og Taleren ønskede derfor gjerne at vide, hvad Kaptejn Schroll da forstod ved større Gaarde. Saasæd var ikke uddelt gratis til, hvad man almindelig her i Danmark kalder større Gaarde, uden at man tillige havde forlangt større Forsøg foretagne. Muligvis tænker det ærede Medlem paa Bøndergaarde, og til dem er der ogsaa uddelt Saasæd, men her i Danmark benævnes de dog ikke i Almindelighed større Gaarde; derved forstaas vistnok kun Herregaarde. —

Fra »Fond til Landmænds Uddannelse« forelaa en Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar, som Fondens Sekretær, Justitsraad Hertel refererede, og hvis Hovedindhold var følgende:

Angaaende de ledige Stipendier var der indkommet 9 Ansøgninger, som alle gik ud paa at erholde Understøttelse til Studium paa den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, for derefter at søge Ansættelse som Lærere ved en Landboskole eller som Konsulenter ved en Landboforening. Undersøttelsen sattes til 15 Kr. maanedlig og tildeltes 1 Ansøger i 3 Maaneder, 2 hver i 9 Maaneder og 3 hver i 12 Maandder. Ialt udgøre de saaledes tilstaaede Stipendier 855 Kr., og da der i Behold kun havde et Beløb af 804 Kr. 74 Øre, bliver der altsaa et Underskud af 50 Kr. 26 Øre, som overføres paa næste Aars Regnskab.

Meddelelser fra Præsidiets.

Sekretærvalget.

Præsidenten. Som det vil være bekjendt, har den Mand, som Bestyrelsen i sit Møde i Sommer vedtog at indstille til Sekretærpladsen for kort Tid siden taget sin Ansøgning tilbage, og Bestyrelsen har saaledes ikke kunnet forelægge noget Forslag med Hensyn til Besættelsen af denne Plads for Selskabets Medlemmer. Sagen havde været draget frem i det umiddelbart forud for Generalforsamlingen gaaende Bestyrelsesmøde og var bleven drøftet der, og Præsidiets foreslog, at man skulde konstituere Konsulent Bøggild som Sekretær. Selvfølgelig havde Præsidiets været meget betænkeligt ved at gaa til et saadant Forslag, da dets Vedtagelse jo i og for sig kunde indeholde en Fare; men paa den anden Side maa det jo indrømmes, at Forholdet nu er et andet end tidligere, idet Ledelsen af den af Staten ordnede Konsulentvirksomhed ikke mere ligger under Landhusholdningsselskabet, men er bleven henlagt under en egen Institution: Konsulentkontoret. Det Arbejde, som her udfordredes, var meget stort og bandt Sekretæren saaledes, at han saa at sige altid maatte være tilstede for strax at kunne besvare Konsulenternes Forespørgsler og tage Beslutning med Hensyn til en eller anden Sag, som krævede en hurtig Afgjørelse. Da det nu, som sagt, ikke længere er Tilfældet, saa at Sekretæren kun har at varetage Selskabets egne Anliggender, mente man, at Pladsen som Sekretær og Konsulent i Mejeribrug muligvis kunde forenes, og at der i alt Fald kunde gøres et Forsøg i saa Henseende. Man havde konfereret med Konsulent Bøggild om Sagen, og det var ogsaa i Overensstemmelse med hans Ønske ikke strax at modtage fast Ansættelse, men gennem Konstitution i et Aar søge at komme til Klarhed over, hvorvidt det var muligt, at de to Stillinger kunde beklædes af den samme Person. Bestyrelsesraadet nærede ogsaa Betænkeligheder med Hensyn til en saadan Ordning af Forholdet. Konsulent Bøggild havde i de Aar, han havde været Selskadets Mælkekonsulent, røgtet sit Hverv overordentlig godt og havde stor Fortjeneste af de Fremskridt, der i de senere Aar vare gjorte paa Mælkeribrugets Omraade, og man vilde derfor nødig, at der skulde røres ved hans nuværende Stilling, men paa den anden Side maatte det jo ogsaa indrømmes, hvad der gjordes gjældende fra Præsidiets Side, nemlig, at saafremt det viste sig, at Konsulent Bøggild havde Tid til ogsaa at røgte Sekretærens Hverv, var der

næppe nogen af dem, der havde søgt om Pladsen, der var i Besiddelse af saadanne Kvalifikationer dertil som Hr. Bøggild. Han har gjort betydelige Forstudier til den Virksomhed, han nu for Tiden udøver, har foretaget Rejser trindt omkring i Udlandet, og er derved bleven bekendt med fremmede Forhold og Institutioner og hertil kommer desuden, hvad der meget vigtigt, at han magter de fremmede Sprog. Efter en meget lang Forhandling sluttede Bestyrelsesraadet sig til Præsidiets Forslag om at konstituere Konsulent Bøggild som Sekretær, idet det udtalte sig saaledes: I Tillid til, at Præsidiets vil have sin Opmærksomhed henvendt paa, at Konsulent Bøggilds hidtidige og vigtige Arbejde i Mejeribrugets Tjeneste ikke lider noget føleligt Skaar derved, tiltræder Bestyrelsesraadet Præsidiets Indstilling, at Konsulent Bøggild konstitueres som Selskabets Sekretær for et Aar. Konsulent Bøggild vilde som Følge heraf nu blive konstitueret som Sekretær, og Taleren vilde udtale det Ønske, at det maatte lykkes Hr. Bøggild at røgte det ham saaledes overdragne Hverv i Forbindelse med hans Konsulentvirksomhed paa en saa fyldestgjørende Maade som muligt.

Konsulentkontoret.

Captain la Cour, Præsidiets har ment, at ligesom der i Sommer blev givet Bestyrelsesraadet Meddelelse om Grunden til, at Konsulentvirksomhedens Ledelse var overgaaet fra Landhusholdningsselskabet til et under Indenrigsministeriet sorterende Konsulentkontor, saaledes vilde det ogsaa være paa sin Plads at give Generalforsamlingen Meddelelse derom, og paa Grund af Talerens nære Forhold til denne Sag var det blevet overdraget til ham at give denne Meddelelse.

Landbrugets mangesidige Udvikling i Løbet af de sidste 20—30 Aar og den forøgede Omhu, alle Regjeringer erkjende at maatte vise denne Grundpille for de fleste Landes økonomiske Balance, har ført med sig, at den officielle Administration og Ledelse af Landbruget nu i næsten alle Lande er bleven henlagt til Regjeringsmyndigheder. Herhjemme har man, istedetfor at følge andre Landes Exempel at centralisere, bestræbt sig for at finde Former, ved hvilke den levende Forbindelse mellem Regjeringen og det arbejdende Landbrug, repræsenteret gennem dettes Foreninger, kunde bevares. Ved Siden heraf er der blevet givet Bevilling til Ansættelse af et større Antal specielle Konsulenter, der ere stillede til Indenrigsministerens Raadighed. Dette opfordrede Landhusholdnings-

selskabet til at varetage Uddannelsen og Ledelsen af disse Konsulenter, og for alle de mange Sager, der krævede en hurtig Expedition, bemyndigedes dettes Sekretær, Kapt. la Cour, paa Grund af hans fortrolige Kendskab til Konsulent-sagens Fremvæxt, til at varetage Forretningerne. Da han forlod Sekretærposten, maatte der derfor træffes en anden Ordning af denne Gren af Virksomheden, og Ministeriet besluttede sig da til at samle de forretningsmæssig løbende Sager, som fortrinsvis kræve Statskonsulenternes Medvirkning i et Konsulentkontor, men iøvrigt ved Løsningen af alle de andre Opgaver, der andensteds almindelig henføres til et Landbrugsdirektoret, vedblivende søge Bistand hos de Institutioner, der hidtil havde bistaaet Ministeriet i at varetage dem: Vet.- & Landbohøjskolen er saaledes vedblivende Ministeriets Raadgiver i alt vedrørende den theoretiske Landbrugsundervisning, Statsdyrskuekommisionen i alle Husdyrbrugslovens Foranstaltninger med Undtagelse af de ved § 9 fremkaldte lokale Foranstaltninger, hvis Varetagelse dels besørges af Landboforeningerne, dels og navnlig af Fællesforeningerne, og til det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Betænkning oversendes i Regelen de Sager, der ere af mere almenlandøkonomisk Betydning, ligesom det ogsaa bistaar Ministeriet ved Mejerskers og Mejeristers videregaaende Uddannelse og ved de med Konsulentvirksomheden i Plantekultur og Agrikulturkemi forbundne Arbejder og Forsøg, der ifølge et Rigsdagen forelagt Forslag paa Planteavlens Omraade ventelig ville faa en betydelig Udvikelse.

Som det heraf vil sees er ved denne Ordning her i Landet bevaret en betydelig Samvirken og Meningsudveksling mellem Ministeriet og de forskjellige landøkonomiske Fagkredse og Institutioner, hvorved disses ligesaa ønskelige som nødvendige Interesse for og Deltagelse i de ledende Landbrugs-spørgsmaals Behandling er søgt opretholdt. Samtidig har Ministeriet imidlertid ved Oprettelsen af Konsulentkontoret skabt sig et Middel til hurtig at erholde denne eller hin Sag undersøgt og belyst eller til med kort Frist at erholde en Betænkning angaaende et eller andet opstaaet fagligt Spørgsmaal. Ved dette Konsulentkontor kan Ministeriet da tillige dels skaffe sig en faglig Revision af og Oversigt over det store Antal Beretninger, der aarlig indkomme fra Kvægavls- og Hesteavlsforeningerne, dels erholde de indkomne Rejseberetninger gennemgaaede, samt endelig faa et mere samlet Kjendskab til den Virksomhed, der nu udfoldes af Statens og Foreningernes Konsulenter, og om hvilket Kjendskab der har

været yttret Ønske ved Konsulentbevillingernes Behandling i Rigsdagen. I det sidstnævnte Øjemed har Ministeriet beordret Konsulentkontoret til at foranledige jævnlige Møder af Statens Konsulenter og til 1 à 2 Gange aarlig at samle alle af Staten helt eller delvis støttede Konsulenter til Forhandlingsmøder, ligesom ogsaa til at besørge Konsulenternes Aarsberetninger gennemgaaede og offentliggjorte; men medens Statskonsulenterne sortere under Konsulentkontoret, selvfølgelig med den Frihed, der altid maa forbeholdes disse ledende Konsulenter i deres ansvarsfulde Virksomhed i Befolkningen, saa sortere derimod Foreningskonsulenterne umiddelbart under de Foreninger, der have antaget og lønne dem, støttede af Statens Bidrag; Konsulentkontorets Opgave overfor disse bliver derfor gennem de ovennævnte Aarsmøder at foranledige en Meningsudveksling angaaende de Hovedspørgsmaal, Konsulenterne kaldes til at behandle, samt gennem Aarberetningerne at forelægge Ministeriet og Offentligheden en Redegjørelse for den af Konsulenterne udfoldede Virksomhed.

Landbrugskandidat Laub (Sludegaard) forekom det, at der her var skrevet et af de sørgeligste Blade i Landhusholdningsselskabets Historie. Fra Landhusholdningsselskabet er hele Konsulentvirksomheden udgaaet. Den begyndte med Professor Segelcke, fortsattes med Dyrhøge Jessen og flere, og alle Cirkulærer, Skrivelser o. s. v., Landbruget vedkommende, ere hidtil gaaet gennem Landhusholdningsselskabet, ligesom ogsaa de senere ansatte Statskonsulenters Virksomhed er bleven ledet fra Landhusholdningsselskabet. Alt dette er nu ophørt; Landhusholdningsselskabet har ikke mere dermed at gjøre, hvad der for Taleren var meget sørgeligt, og han fandt derfor, at en Generalforsamling i Landhusholdningsselskabet ikke burde gaa hen, uden at der blev udtalt en Beklagelse over, at den Virksomhed, som har været Selskabet til megen Ære og Landbruget til saa megen Gavn, nu var tagen bort fra Selskabet. Det vilde naturligvis være ørkesløst, om Taleren vilde opstille et Forslag om, at den trufne Foranstaltning skulde ophæves, men han havde ikke kunnet undlade at udtale en Beklagelse over, hvad der var sket.

Kaptajn Schroll vilde udtale sin Beklagelse over, hvad der var sket med Hensyn til Sekretærpladsen. I April har det høje Præsidium udtalt, at Stillingen som Sekretær udkræver en Mands hele Tid og Kraft, og det kan næppe antages, at Præsidiet skulde have faaet en anden Mening nu i December 1892. Der er imidlertid en anden Side af Sagen at se hen

til, og det er den, at Kaptain la Cour i sin Virksomhed som Sekretær har bidraget til at give denne Stilling den Betydning, som den nu har, og denne Betydning bør den vedblive at beholde. I et helt Aar har Stillingen været besat ved Konstitution, og skal nu ogsaa vedblive at være det i det Aar, hvori man nu gaar ind, hvilket maa meget beklages, og Taleren skønnede ikke rettere, end at Præsidiet maatte have kunnet foranledige, at der havde meldt sig nye Ansøgere til Posten, for saa vidt det ikke fandt, at nogen af de hidtidige Ansøgere var god nok. Efter Talerens Mening var der blandt Ansøgerne kvalificerede Folk; dog derom havde han ikke Lov til at udtale sig, da det jo er Bestyrelsen, der har Indstillingsret; men naar Bestyrelsen ikke gjør Indstilling, kan ingen af dem blive valgt. Taleren vilde som sagt udtale sin Beklagelse over, at Sekretærpladsen et Aar endnu skal besættes ved Konstitution, og han vilde det saa meget mere, da han nu havde hørt, hvem det er, der skal konstitueres. Han havde selvfølgelig ikke noget imod Konsulent Bøggild, tværtimod; han var fuldstændig enig med Bestyrelsen i, at Konsulent Bøggild var kvalificeret til at beklæde Pladsen, men Stillingen som Sekretær i Landhusholdningsselskabet, om hvilken det efter Bestyrelsens Mening i April hedder, at den lægger Beslag paa en Mands fulde Kraft, kan man efter Talerens Anskuelse ikke overdrage til en Mand, som allerede har fuldt op af Arbejde i den Virksomhed, han sidder inde med, uden at der derved gjøres Skade; Konsulent Bøggilds Virksomhed kan ikke uden Skade for det danske Mejeribrug indskrænkes paa noget Punkt. Dette var ikke blot Talerens men Manges Mening, og særlig paa Grund af Andelsmejeriernes Udvikling troede Taleren ikke, at Hr. Bøggilds Konsulentvirksomhed kunde taale at lide nogetsomhelst Afbræk. Men fik han nu en Virksomhed til, en Virksomhed, der som sagt kræver en Mands fulde Tid, vil det komme til at skorte paa begge Steder, til Skade for det Hele. — Taleren kunde hvad Konsulentsagen angik slutte sig til Hr. Laub. I de for Konsulenterne i Aaret 1888 og senere Aar udarbejdede Instruxer er det atter og atter slaaet fast, at Konsulenternes Indberetninger skulle gaa gennem Landhusholdningsselskabet, men nu faar man at vide af Kaptain la Cour, at Ministeriet har forandret Mening; nu skulle Indberetningerne gaa uden om Landhusholdningsselskabet, gennem et Kontor, som Landhusholdningsselskabet ikke havde noget at gjøre med. Taleren vidste ikke, om det var indiskret at stille et Spørgsmaal i saa Henseende, men han ønskede meget gerne at faa at vide,

hvem det er, der har foranlediget Ministeriet til i saa kort Tid at skifte Standpunkt og Mening. Med den ærede Præsident var Taleren ikke enig i, at det Skridt, der var foretaget, gik i Retning af Decentralisation, tværtimod var det et Skridt i Retning af Centralisation. Naar det er Landhusholdningsselskabet, som leder Konsulentvirksomheden og gennemgaar Beretninger, sker det ganske vist ved Sekretæren, men denne staar ikke som en uafhængig Person; han har Ministeriet, Selskabets Præsidium og Selskabets Medlemmer over sig, og der kan paa den Vis snarere være Tale om Decentralisation, end hvor det Hele holdes sammen under en Chef, som kun staar under Indenrigsministeren. — Af den Beretning, som er fremkommen om Bestyrelsens Forhandlinger i Mødet sidste Sommer, ses det, at man har ment, at der burde foretages en Forandring i Lovenes § 8, og Taleren ønskede gjerne at vide, i hvilken Retning det er, at Præsidiets og Bestyrelsesraadet har ment, at Forandringen burde gaa.

Præsidenten var fuldstændig enig med den sidste ærede Taler i, at det havde været ønskeligt, om man havde kunnet finde en Mand til alene at beklæde Posten som Sekretær. Bestyrelsen havde ikke været i Stand dertil, men det var jo muligt, at det ærede Medlem, hvis det var blevet overladt til ham, havde kundet tilfredsstillet Selskabets Medlemmer. Præsidiets har ikke kunnet gjøre andet og ikke ment at burde tilraade andet end, hvad det har gjort, og Taleren vilde for sit Vedkommende bære det dermed forbundne Ansvar. — Naar det ærede Medlem dernæst spurgte om, hvem der havde paavirket Ministeriet angaaende Konsulentsagen, da maatte der desangaaende rettes Spørgsmaal til Ministeriet og ikke til Selskabet. Hvad Spørgsmaalet angaaende Lovændringen angik, da forelaa det ikke til Forhandling; det fandtes ikke opført paa Dagsordenen. Saafremt det ærede Medlem vilde have havt dette Spørgsmaal frem, kunde han have faaet det ved at følge Lovene. — Naar det er sagt, at Selskabet aldeles ikke har mere at gjøre med Konsulentsagen, saa er det ikke fuldstændig rigtigt. Ganske vist staar Selskabet udenfor Administrationen af Konsulentvirksomheden, men af Ministeriets Skrivelse til Selskabet, som findes aftrykt i Aarsberetningen, vil man se, at Ministeriet vil drage Omsorg for, at Selskabet til Sadighed bliver holdt bekendt med Konsulentvirksomheden og dens Resultater, ligesom Ministeriet i Anerkjendelse af, at Landhusholdningsselskabet bør bevare Adgang til at benytte Konsulenterne ved dets Afgjørelser af Spørgsmaal vedrørende Landbrugets Interesser, har tilkjendegivet Konsulentkontoret,

at det vil være at paase, at Konsulenterne saa vidt muligt yde Selskabet den Bistand, som dette maatte ønske. Som man altsaa ser, har Selskabet ikke faaet Afsked paa graat Papir, tvertimod fremgaar det af Skrivelsen, at Ministeriet fremdeles ønsker Selskabets Medvirken med Hensyn til Diskussionen og Drøftelsen af vigtige Spørgsmaal, navnlig Principspørgsmaal med Hensyn til Konsulentvirksomheden, men Administrationen er ganske vist taget bort fra Selskabet. Taleren kunde godt forstaa, at Selskabets Medlemmer vare utilfredse dermed, og for sit eget Vedkommende kunde Taleren ganske vist heller ikke sige, at han var glad derved, men der er jo de Ting i Verden, man maa finde sig i og anse for nødvendige, selv om man ikke er glad derved. Der er imidlertid her ogsaa det at se hen til, at Konsulentvirksomheden efterhaanden er bleven af et saadant Omfang, at det var fuldstændig umuligt for Selskabet under de nuværende Forhold at have dermed at gjøre, og hvorvidt man havde kunnet faa en yderligere Bevilling dertil, var noget, man ikke kunde vide; i hvert Fald var det ikke den Maade, Ministeriet vilde have Sagen ordnet paa, og for Resten er det ikke noget nyt, at Virksomheder, der have ligget under Selskabet, ere gaaede ud af Selskabets Hænder. Det er, som det ærede Medlem rigtig bemærkede, Selskabet, som har udklækket Konsulentvirksomheden og sat den i Gang, men efterhaanden som Tiden er skreden fremad, ere Kravene blevne større og større; de forskjellige Virksomhedsgrene have antaget saadanne Dimensioner, at Staten har maattet tage sig deraf; Selskabet har ansat Konsulenter, som efterhaanden ere gaaede over til at blive Statskonsulenter, og nu har Ministeriet samlet den hele Virksomhed under et Konsulentkontor. Paa lignende Maade vil det maaske i Tidens Løb gaa med Virksomheder, som Selskabet nu fører frem.

Kaptejn Schroll vilde blot gjøre den ganske korte Bemærkning, at dersom han havde spurgt om, hvem der havde paavirket Ministeriet, havde hans Spørgsmaal været uheldig formuleret, idet det havde været hans Ønske at faa at vide, hvad der havde foranlediget et saadant Omslag fra Ministerens Side. Forøvrigt vilde Taleren gjøre opmærksom paa, at Aarsberetningen for 1891—92 ikke endnu var kommen ham i Hænde, og han var derfor ubekjendt med det af Præsidenten fremdragne Forhold angaaende Selskabets fremtidige Stilling med Hensyn til denne Sag; han havde troet, at Selskabet herefter vilde blive ganske forbigaet.

Præsidenten: Indenrigsministeren har udtrykkelig udtalt, at Samarbejdet med Landhusholdningsselskabet ønsker

han bevaret, det er kun Administrationen af Konsulentvirksomheden og det dermed forbundne Ansvar, der er taget fra Selskabet og henlagt til et særligt Kontor.

En Bygning for Selskabet.

Præsidenten: Sagen har været behandlet i Bestyrelsesmødet, og man har meget ønsket at faa en egen Bygning for Selskabet, men det er en meget vanskelig Opgave at løse, idet man ikke har de dertil fornødne Midler. Gehejmekonferentsraad Tesdorpf lagde et godt Lod i Vægtskaalen ved sit Jubilæum, men Sagen har siden staaet i Stampe. Det har været slette Aar for Landbruget, og man har derfor heller ikke ment, det gik an at komme frem med Anmodning om Bidrag. Bestyrelsesraadet har imidlertid ment, at Sagen ikke kunde lægges helt til Side, og det har derfor taget den Beslutning, at der skal fremskaffes Tegninger og Overslag til en saadan Bygning, for at Selskabets Medlemmer derigjennem kunde faa et Overblik over, hvilke Lokaler der dels maa anses nødvendige og dels ønskelige for at huse Selskabet og yde dets Medlemmer de Behageligheder, der kunne opnaas gennem en saadan Foranstaltning. Samtidig med disse Tegninger vil der udgaa Anmodning til Medlemmerne om at tegne sig for et aarligt Bidrag gennem flere Aar, og man agter at sætte Bidraget lavt, for at faa saa mange til at tegne sig som muligt; de, der ville yde mere, kunne tegne sig for det dobbelte Bidrag. Man haaber ad den Vej at kunne gennem Aarenes Løb indsamle saa meget, at man tør tage fat paa at realisere et længe næret Ønske.

Selskabets Betænkning om en Udvidelse af Kjøbenhavns Kvægtorv.

Kaptein la Cour, der havde været Formand for det af Selskabet angaaende denne Sag nedsatte Udvalg, skulde indskrænke sig til at henvise til den til alle Medlemmer omsendte Udvalgsbetænkning og var for øvrigt rede til at besvare de Forespørgsler, som paa Basis af denne Betænkning maatte blive rettet til ham. Han skulde kun erindre om, at Betænkningen tager Sigte paa, at Kjøbenhavns Marked for en Del har forandret Karakter, idet det fra alene at være et Konsummarked er gaaet over til at være et Exportmarked, hvilket

nødvendig medfører en betydelig Udvidelse, ikke alene hvad Pladsen angaar, men ogsaa hvad Opstaldningen angaar, idet Kreaturerne under vore klimatiske Forhold maa være beskyttede ligesaa omhyggeligt, som det finder Sted paa de tilsvarende Markeder i Udlandet. I Betænkningen, som Præsidiets har tiltraadt, er der derfor stillet Forslag baade om en Udvidelse og Overbygning af Kvægtorvet.

Mejeripersonalets Uddannelse.

Konsulent Bøggild: Som det vil erindres indgav Landhusholdningsselskabet til Regjeringen et Forslag om at erholde en Bevilling paa 6000 Kr. til fortsat Uddannelse af fungerende Mejersker og Mejerister. Bevillingen blev givet, og Ministeriet anmodede Landhusholdningsselskabet om at fremsætte Forslag til dens Benyttelse. Forslaget blev derefter udarbejdet; efter Bekjendtgørelse indkom der ikke færre end 198 Ansøgninger om Understøttelse, og deraf indstillede Præsidiets 22, hvis Understøttelse andrager fra 200 til 300 Kr. Det karakteristiske ved den Ordning, der er truffen, er, at man søger at skaffe Mejersker og Mejerister, som allerede ere i Plads, Lejlighed til at udvide deres Kundskaber, og det er særlig foranlediget derved, at ved Besættelsen af disse Pladser tages der ikke altid Hensyn til de faglige Kvalifikationer, men i mange Tilfælde mere til personligt Bekjendskab eller til helt andre Forhold. En stor Del af disse Folk, navnlig af Bestyrerne paa Andelsmejerierne, er ikke saa sagkyndig, som ønskelig kunde være, og i saa Henseende er det ogsaa betegnende, at mellem de 198 Ansøgere er der ikke færre end 70 som ere Mejeribestyrere, og som særlig udtale Ønsket om at komme til at lære noget mere. En Del søge om at komme paa Mejeriskoler, medens det overvejende Antal ønsker at besøge gode Mejerier, særlig for at blive bekjendt med de nyere Maskiner og forbedrede Arbejdsmetoder. Saalænge Bevillingen ikke er over 6000 Kr., vil den imidlertid kun kunne strække til til et mindre Antal, idet det bør fastholdes, at skal Understøttelsen gjøre nogen Nytte, maa den have en nogenlunde antagelig Størrelse i hvert enkelt Tilfælde. Efter hvad der foreligger, kan det vistnok siges, at der nu haves tydeligt Vidnesbyrd om, at det var paa høje Tid, at Sagen blev optagen og gennemført i Praxis, og Taleren tvivlede ikke om, at den vilde finde udelt Sympathi.

Præsidenten: Hvad der her var meddelt angaaende

denne Sag var, hvad der forelaa til Efterretning, men Sagen havde affødt et nyt Forslag, der maatte betragtes som et extraordinært Punkt paa Dagsordenen, og herom vilde Konsulent Bøggild ogsaa give Meddelelse.

Konsulent Bøggild havde hørt, da der blev Tale om denne Sag, Mejersker og Mejerister udtale, at de vilde meget gjerne ud at lære noget, men de tvivlede om, at der fra deres Principalers Side vilde blive givet dem Tilladelse dertil. Dansk Mejeristforening har derfor i den Henseende bragt en heldig Ordning tilveje, idet den har antaget 3 Vikarer, som ere fuldt uddannede, og som ere vante til at lede et saadant Arbejde. De lønnes af Foreningens Kasse, hvad enten de komme i Virksomhed eller ikke, men i den Tid, de ere i Virksomhed, skal den, for hvem de vikariere, indbetale noget til Foreningens Kasse. En lignende Ordning har man tænkt at træffe for Landhusholdningsselskabets Vedkommende, saaledes at Selskabet foreløbig antager en Mejerske, som lønnes af Selskabet og staar til Disposition i paakommende Tilfælde. Det har nemlig viist sig, at enkelte Herregaardsmejersker, som have søgt Understøttelse, have udtrykkelig paa Ansøgningen faaet den Paategning af Husbonden, at naar Mejersken fik Understøttelse, skulde hun forlade sin Plads. Dette var et af de Forhold, man skulde se at komme bort fra, thi i det Øjeblik Statsunderstøttelsen skal gives til Folk, der gaa ledige, resikerer man, at en betydelig Del af disse ikke bagefter gaa ind i en lignende Virksomhed her i Landet, men rejse bort og unddrages saaledes det danske Mejeribrug. Er Vedkommende Husbond derimod tilfreds med sin Mejerske, og hendes Arbejde under hendes Fraværelse kan blive udført paa en fyldestgørende Maade, vil der næppe fremkomme saadanne Vanskeligheder, og Talerens Forslag gaar derfor ud paa, at Selskabet skal antage en Mejerske med en fast aarlig Løn og et Nytaarsgratiale, som udbetales naar Aaret er godt tilendebragt; men paa den anden Side skulle de Mejersker eller Mejerister, der saaledes faa en Stedfortræder, indbetale til Selskabets Kasse en bestemt Godtgjørelse pr. Uge eller Maaned. Denne Indbetaling til Foreningens Kasse vil imidlertid i de fleste Tilfælde kunne tages direkte af den Statsunderstøttelse, som vedkommende Mejerske eller Mejerist faar, idet det hele nemlig er planlagt saaledes, at Statsunderstøttelsen skal være af en nogenlunde passende Størrelse, saaledes at Pengene kunne strække til ikke alene til Rejsseudgifter, til Ophold og til Undervisning i nogle Uger, men ogsaa til at

dække de nødvendige Udgifter for at faa Tjenesten passet under Fraværelsen, thi det er kun under den Forudsætning, at det overhovedet kan tænkes muligt, at disse Folk kunne have Lyst til at søge om Hjælp, eftersom de ikke ere saaledes situerede, at man kan paalægge dem noget pekuniært Offer.

Præsidenten: Forslaget har været forelagt Bestyrelsesraadet; det har tiltraadt det og indstiller, at der bevilges en Sum Penge til en saadan Hjælpemejerske.

Godsejer Bech ønskede at vide, om disse Reservemejersker tænkes beskæftigede hele Aaret.

Konsulent Bøggild havde tænkt sig, at Ordningen skulde være en lignende som den, der er fastsat for Mejeristforeningens Vedkommende. Denne Forening har antaget 3 Personer, hvoraf den ene i Øjeblikket ejer en Gaard, men er gaaet ind paa at være Vikar; de to andre ere antagne for et Aar. De, der ønsker en Vikar, skulle melde sig til Foreningens Sekretær, som saa ordner Forholdet. Naar en Mejererske har Stedfortræder og hun kommer hjem, gaar Hjælpemejersken hen til et andet Sted, hvor hendes Hjælp behøves, og saa kan den vedkommende rejse o. s. fr. Der er ganske vist den Mulighed tilstede, at vedkommende Hjælpemejerske kun bliver benyttet i 9 Maaneder af Aaret i Stedet for i 12, fordi der ikke haves Brug for hendes Hjælp, men det kan ikke være anderledes. Foreningen skal garantere Betalingen.

Konkurrence for Byggeplaner for Gaarde og Huse.

Præsidenten: Den Udgave, der hidtil har foreligget, af Byggeplaner for Gaarde og Huse er udsolgt, og da det er en Sag, Landhusholdningsselskabet tidligere har beskæftiget sig med, har man anset det for rigtigt atter at tage den op, men da man maatte erkjende, at der i de sidste Aartier, er sket betydelige Fremskridt ogsaa paa Bygningsvæsenets Omraade, mente man, at man ikke burde optrykke de gamle Planer, men foranledige, at der kunde fremkomme nye, og Bestyrelsen har derfor i Sommer nedsat et Udvalg, der skal udarbejde Konkurrenceopgaver, som skulle gaa ud paa at tilvejebringe Planer for mindre Gaarde og Huse. Udvalget er tiltraadt af Etatsraad Tvermoes, som jo vil kunne give det forskellige Oplysninger vedrørende Brandfare, Forsikringsvæsen o. s. v.

Vejledning om Lynafledere.

Præsidenten: Der har til Selskabet været rettet adskillige Forespørgsler om Raad med Hensyn til Anbringelsen af Lynafledere, og Selskabet har desangaaende konfereret med Etatsraad Tvermoes, som kan paavise ved Undersøgelser, han har foretaget, at man har anbragt Lynaflederne saaledes, at de ligefrem forøge Brandfaren. Præsidiet har derfor ment, det vilde være rigtigt at faa udarbejdet en praktisk Vejledning om Anbringelse af Lynafledere og har opfordret Hr. Cand. mag. J. Appel paa Askov, der er bleven anbefalet af Professor Christiansen, til at anstille Undersøgelser angaaende dette Forhold — i Udland og Indland — og forfatte en Vejledning, som man haaber skal gjøre Gavn.

Forsøg med Latringødning.

Præsidenten: Latringødning anvendes i Kjøbenhavns Omegn i stor Udstrækning endog i en Afstand af 3 Mil eller mere og for at komme til Kundskab om, hvorledes dens Virke-maade er under forskellige Jordbundsforhold og under forskellige Former, har man ment, at der burde anstilles Forsøg i saa Henseende. I den Anledning er nedsat et Udvalg med Kaptejn la Cour som Formand, og fra dette Udvalg ventes Betænkning og Forslag om, hvorledes disse Forsøg skulle sættes i Værk. Den dertil fornødne Bevilling anbefaler Bestyrelsen optaget paa Budgettet.

Afdøde Pastor emer. E. Jørgensen og
Hustrus Legat.

Præsidenten: Pastor Jørgensen og Hustru have skænket Selskabet et Legat paa 500 Kr. med Ønske om, at Renterne maa blive benyttede til almindelige Formaal, men dog særlig til Anskaffelse af Avlsredskaber til den Præstegaard, hvori Pastoren, der var korresponderende Medlem af Selskabet, har siddet som Præst i mange Aar. For denne Gave maatte Selskabet være de paagældende taknemmelig.

Prøve med Petroleumsmotorer.

Præsidenten: Udenfor Dagsordenen skulde Taleren fremkomme med et Forslag, som var stillet af Konsulent

Dencker. Det drejer sig om at faa anstillet Prøver med Petroleumsmotorer. Præsidiets og Bestyrelsesraadet ere enige om at foreslaa Generalforsamlingen hertil at bevilge 1000 Kr. Saa snart et i den Anledning nedsat Udvalg har endt sine Forhandlinger, ville Prøverne tage deres Begyndelse, vistnok i Januar Maaned.

Statskonsulent Dencker: I mange Aar har man anvendt Lokomobiler, men det er dyre Kraftmaskiner, derhos i Reglen meget tunge, ligesom de ogsaa medføre Brandfare. Man har derfor ønsket at blive klar over, om ikke Maskiner, som ere lettere at transportere, og som kunne arbejde billigere, ville være heldigere for Landbruget. Naar Spørgsmaalet søges afgjort saa hurtig som muligt, ligger det i, at man i de sidste Aar og særlig iaar er kommen ind paa Anskaffelsen af kombinerede Tærskværker og Lokomobiler, endogsaa i temmelig stor Udstrækning, og det ikke blot paa de større Gaarde, men ogsaa paa Bøndergaarde, og det vilde dog være uheldigt, om der bandtes større Kapitaler i tunge, kostbare og brandfarlige Maskiner, naar man muligvis i Petroleumsmotorer har en Drivkraft, som i mange Henseender er mere tilfredsstillende.

Hermed var Generalforsamlingen gjort bekendt med de Meddelelser, Præsidiets havde at gjøre, hvorpaa Forslag til Virksomhedsplanen og Forslag til Budget for det følgende Regnskabsaar forelagdes. Begge Forslag havde været drøftede og vare blevne vedtagne af Bestyrelsen.

Forslag til Budget for Regnskabsaaret fra 1ste April 1893 til 31te Marts 1894 var saalydende:

Indtægt.

Konto.	Forventet Kassebeholdning $\frac{1}{4}$ 1893....	1409 Kr.
A.	Medlemskontingenter.....	16000 -
B.	Renter af Selskabets Aktiver.....	10510 -
C.	Statskassens Tilskud.....	13200 -
D.	Bidrag fra det Classenske Fideikommis.....	1600 -
E.	Bidrag fra det Raben-Levetzauske Fond.....	1000 -
F.	Etatsraad Schous Legat.....	200 -
G.	Grosserer G. Buscks Legat.....	77 -

at overføre 43996 Kr.

	Overført 43996 Kr.
H. Grosserer N. F. Muncks Legat	42 -
I. Godsejer Schmidts Legat	4000 -
K. Sjællands Stifts Brandforsikringsfond	191 -
L. Grosserer Philip W. Heymans Legat	189 -
M. Pastor emer. Jørgensens Legat	18 -
N. Forskjellige Indtægter	2564 -
O. Laan	2500 -

Forventet Indtægt... 53500 Kr.

Konto.

Udgift.

1. Udgivelse af Skrifter	4000 Kr. kalkul.
2. Anskaffelse af do.	7000 - kalkul.
3. Selskabets Foredrags- og Diskussionsmøder..	800 - kalkul.
4. Agrikulturkemiske Undersøgelser	800 - kalkul.
5. Plantekulturens Fremme	9000 - fast.
6. Husdyrsbrugets Fremme	1600 - kalkul.
7. Mælkeribrugets Fremme	4000 - fast.
8. Undersøgelsesrejser	800 - kalkul.
9. Selskabets Lærlinger	300 - kalkul.
10. Hædersbelønninger for Landboflid	400 - kalkul.
11. Landbrugets Binæringer	100 - kalkul.
12. Udstillinger	2500 - fast.
13. Nordlige Bilande	500 - kalkul.
14. Lønninger og Enkeunderstøttelser	10000 - kalkul.
15. Regnskabets Revision	80 - fast.
16. Fragt og Porto	1200 - kalkul.
17. Kontorudgifter	2200 - kalkul.
18. Husleje og Inventarium	2500 - kalkul.
19. Uforudsete Udgifter	800 - kalkul.
20. Godsejer Schmidts Legat	4000 - fast.
21. Sjællands Stifts Brandforsikringsfond	191 - fast.
22. Renter og Depositogebyr	300 - kalkul.

Udgift.... 53071 Kr.

Forventet Kassebeholdning $\frac{1}{4}$ 1894.... 429 -

53500 Kr.

Præsidenten: Som allerede berørt stiller Bestyrelsen Forslag om, at der ud over, hvad Budgettet indeholder, bevilges 300 Kr. til Klidundersøgelser, 600 Kr. til Afgjørelse af Spørgsmaalet om Lynafledere, 300 Kr. til den Mejeriske, der skal antages som Vikar under Mejerskers og Mejeristers Fraværelse fra deres Gjærning for at modtage yderligere Uddannelse, og 1000 Kr. til Forsøg med Petroleumsmotorer. Ialt bliver det 2200 Kr., og da der paa det forlagte Budget kun er et Overskud af 429 Kr., vil der altsaa ved disse yderligere Be-

villinger fremkomme et Underskud, som dog maaske kun er tilsyneladende, idet Beløbet til Klidundersøgelser mulig kan tages af Konto 4, til den vikarierende Mejerske af Konto 7, og da Konsulent Bøggild nu vil blive konstitueret som Sekretær, bliver der paa Konto 14 et Beløb af 2000 Kr. disponibelt.

Da ingen ønskede at udtale sig om Virksomhedsplanen, Budgettet eller de dertil af Bestyrelsen stillede Ændringsforslag, gik man til Afstemning. hvorved samtlige Forslag vedtoges enstemmig.

Hermed var Dagsordenen ført til Ende, og Generalforsamlingen hævedes.
